

Ho nín-yáni vúahú na ó o Poole túara nɔn o Timatee yi

Vúahú túaró púhu

O Timatee 6àn maá hía lé o *Kereesi nǐi, ká 6àn nu hía lé o zúifù hínzoró, á lé o kérètīe. O Poole là a Timatee zūna míñ ká a Poole mu wà vaá bue le Dónbeení bioní ho Lisitere lóhó yi. Mu pāahú ká a Timatee lé o yárónza fèe. O hía dó mí sii le Dónbeení yi làa sòobéé (Bè-wénia 16.1-3). A lá bùn nii wán, ó o Timatee wāa bò a Poole yi á 6a wee sá le Dónbeení tonló (Bè-wénia 17.14; 18.5; 19.22).

O Poole vɔnna na ó o túara nɔn o Timatee yi lé hā bío jnun.

Ho nín-yáni vúahú yi ó o bía bìowa bío tǐn bío:

1. O jà ba kérètīewa zeñ wán le 6a pa míten bía wee kàrán ba lè mu bío na yí bon bío yi.
2. O zéenía bío ba kérètīewa ko 6a wé bùaanínáa le Dónbeení. O mún zéenía bío á 6a kérètīewa bùenbúen, lè 6a kuio ní-kía làa bía wee séení 6a ko 6a búa lè míten.
3. Mu véeníi ó o Poole zéenía bío ó o Timatee ko ó o búa lè 6a kérètīewa à dàń sáráa le Dónbeení tonló sese.

Le tēeníi

¹ Ìnén Poole lé o Yeesu *Krista tonkaro, lé bío le Dónbeení na lé wa kānílo là a Yeesu Krista mu le i sá ho tonló mu konloon. ² Timatee, lé ūnén á i wee túa ho vúahú na kà á à na yi, lé bío á wa siadéró o Krista yi dǎní yi á ū lé i za. Le wàn Maá Dónbeení

là a Yeesu Krista na lé wa Núh̄so à wé mu bë-tentewà làa fo. Le 6a na mí waminí lè mí héerà mia.

Yí hacíri b̄ia wee v̄liní 6a nùpuá lè mí kàránlo yi

³ Làa b̄io á ï biaráa mu nñon fon, dia à û keení ho Efeeze yi. Ba nùpuá b̄ui wi ho lóhó mu yi á wee v̄liní 6a nùpuá lè mí kàránlo. Cén hè ba le 6a dia mu. ⁴ Mún b̄io na 6a yi le 6a yí na míten hā wàhio bë-bionii yi, làa b̄io á b̄an b̄uaawa b̄io wóráa b̄io bioró. Búñ le b̄io wee dé le wâaníi na here 6a pâahú, mu yí máa wé à 6a na míten b̄io le Dónbeení le mí ì wé yi, á wa yí dà máa zúñ b̄io le Dónbeení le mí ì wé ká wa yí dó wa sña le yi. ⁵ B̄io nñon á ï le û bioráa mu na 6a yi lé b̄io á 6a ko 6a wañ mí ninzàwa. Ká 6a le mí wa mí ninzàwa á 6a ko à 6a sña ce à wé le hā yile-tentewà, à dé mí sña búenbúen le Dónbeení yi. ⁶ H̄n wén-tentewà so búenbúen á 6a b̄ui pâ dia à 6a wee v̄liní míten lè le wâaní-kánlè na jñuhú mía. ⁷ O *Møyiize làndá kàránlo lè 6a nùpuá b̄io á 6a wee hení ká b̄io 6a wee b̄io làa b̄io 6a wee kàrán á barén mí bëere yí zú kúará. ⁸ Mu bon, o Møyiize làndá se, ká wa wee bë ho yi làa b̄io á mu koráa. ⁹ Wa ko à wa zúñ le ho yí bàrá nùpuá na térenna b̄io yi. Bùeé! B̄ia ho bàrá b̄io yi lé b̄ia yí máa bë le Dónbeení bioní yi, lè 6a nñ-kåania lè 6a nñ-sñmáa, lè 6a bë-kora wérowà. Ho bàrá b̄ia yí máa kñnbí le Dónbeení, làa b̄ia wee b̄ua míten lè le b̄io jñuhú mía b̄io yi, làa b̄ia wee b̄ue mí maáwà tåá mí nuwà b̄io yi. Nñ-b̄ue lée nñ-b̄ue á ho bàrá b̄io yi. ¹⁰ Ho mún bàrá b̄ia wee wé ho hâ-fénlo lè ho bá-fénlo lè mí sñiwà, lè 6a báawa na wee da lè mí ninzàwa báawa, làa b̄ia wee yëé 6a nùpuá b̄io yi. Ho làndá mu bàrá 6a sabín-fñaaalowa làa

bǐa wee dé mí jiní na ká ɓa máa bè mu yi bǐo yi. Ho bàrá bǐa ɓúenbúen na yí máa bè ho kàránló na térenna yi bǐo yi. ¹¹ Hón kàránló so héhaa lè le Dónbeení cùkúso bín-tente. Le Dónbeení na wee wé mu bè-tentewà lé dén kàràfáa le bín-tente mu mií.

O Poole wee dé o Krista bárakà

¹² I wee dé wa Núhúso Yeesu *Krista bárakà lé bǐo ó o nən ho pànká mií á i wee sáráa o tonló. I wee dé o bárakà lé bǐo ó o láa mií, á léra mi wó lè mí ton-sá. ¹³ Inén na fù wee yáa o yèni, á wee beé bǐa tà a bǐo lò, á mún wee là a, èe ká arén wón màhā zūna i màkári lé bǐo á i lá yí zǔ bǐo á i wee wé, á i yí dó i sii wo yi. ¹⁴ Wa Núhúso Yeesu Krista wó mu sāamu lè mí sǐiwà làa mi. O wó á i dó i sii wo yi, á wa a, á mún wa ɓa nùpuwa. ¹⁵ Bǐo á i wee bǐo kà láayi wi á ko à ɓa nùpuwa dé mí sia mu yi: O Yeesu Krista guara ho dímíjá yi bëra a na à ɓa bë-kora wérowà kāní. A inén lé yǐa lé o bë-kora wéro po bǐa ká. ¹⁶ Ká a Yeesu màhā zūna i màkári, inén na bë-kora wi po bǐa ká, á jà mí yi i bǐo yi. O wó mu á zéenía lè ɓa nùpuwa na khii tà a bǐo á à yíráa le mukānī binbirī na máa vé. ¹⁷ Le ɓa nùpuwa ɓúenbúen dé ho cùkú le Dónbeení yi à wé kɔ̄nbi le, lerén na á nùpue yí dà máa mi, á wi fée, á wee dí le béení fée. Lerén mí dòn lé le Dónbeení. *Amiina!

O Poole wee hení a Timōtee sii

¹⁸ I za Timōtee, bǐo kà lé bǐo á i hení i na fon, à héha lè hā bióní na le Dónbeení ji-cúa fēerowà yáanía bía ū dǎní yi, bëra a na ū sii wé here le bín-tente tonló na fo wee sá yi. ¹⁹ Wíoka dé ū sii, à sá ho lè le yi na se. Ba nǐ-dòndáa ɓúi pā bùn á ɓa bën yí bínía yí dó mí sia le Dónbeení yi. ²⁰ Bán nùpuwa

so ó o Himenee là a Alekisāndere wi tlahū. A ī díá
ba á ba bío sâ a Satâni yi, bëra a na à ba yí biní yí là
le Dónbeení.

2

Bío á wa ko à wa wé fio bío yi

¹ Bío á à wé here mia á à dí bío ká búenbúen yahó
lé bío kâ: Mi wé fio le Dónbeení yi lè mí sòobéé, á
bónbóní le, á dé le bárakâ ba nùpuwa búenbúen bío
yi. ² Mi wé fio na ba bá-zàwa làa bìa á ho pànká
wi níi yi búenbúen yi, lé bùn ñ na ká wa à këñ ho
hérà yi, á à wé waten, á mún wé è wé hâ wárá na
se. ³ Ho fio à na ba nùpuwa yi lée bío na se, á mu
mún sî le Dónbeení na kânia wén yi. ⁴ Le wi à ba
nùpuwa búenbúen kâni à zûn ho tûiá poni. ⁵ Mu
bon, le Dónbeení lée dà-kéní. A yïa wi ba nùpuwa
làa de pâahû lée nî-kéní. Wón lé o Yeesu *Krista
na bueé wó a nùpue. ⁶ O guara bueé nòn míten á
kâniánáa ba nùpuwa. O wó mu á zéenianáa le le
Dónbeení wi le kâni ba nùpuwa búenbúen ho pâahû
na mu ko yi. ⁷ Lé bùn bío yi á le Dónbeení wóráa
mi lè mí bín-buero, á tonkaa mi le i kârân bìa yinõní
ba *zúifùwa, à ba dé mí sìa le yi. Bío á ī mà kâ lée
tûiá poni, sabéré mía mu yi.

Bío ba hâawa ko ba wé bua lè miten

⁸ Awa, á bùn lé bío nòn á ī wi à hâ lùa búenbúen
yi à ba nùpuwa hóoní mí níní dá ho wáayi à floráa.
Ba yí le mí sìa cî mín yi, ba mún yí zá làa mín à
wéráa mu. ⁹ I mún wi à ba hâawa sìa ziló à héha làa
bío mu koráa ba nùpuwa búenbúen cõn. Ba ko ba wé
dé le kânbii mí sìa ziló yi, à wé bua míten sese. Le
ba jün-väní wíokaró yí wé bío na à na ká ba nùpuwa

wé è loní 6a yi. Hā donkhue-sǐa na wó lè ho sǎnú tàá bè-vio búi na yàwá here à 6a wé yí zí. Ba yàá pá yí ko ba wé zí hā sǐa na yàwá here dàkhiína. ¹⁰ È ká ba wé sòobá míten à wéráa hā wárá na se. Bǔn lé bǐo 6a hāawa na le mí wee kǒnbi le Dónbeení ko ba wé bua lè míten. ¹¹ Ho kàránló pāahú á ba hāawa ko ba wé tété à bé zo à jínáa yǐa wee na ho kàránló cőn. ¹² I yí tà le 6a hāawa wé kàrán ba báawa, tàá à 6a yí pànká 6a wán. Ba ko ba wé keení súuní. ¹³ Mu bon, o Adāma lé yǐa le Dónbeení má ho yahó á màhā bò yi mánáa o Èeve. ¹⁴ A mu mún yínəní o Adāma lé yǐa ó o *Satāni súna, o hāa lé yǐa ó o súna, á lé wón lé yǐa yí bò le Dónbeení bè-bionii yi. ¹⁵ Härí bǐo mu wó kà á ba hāawa á à kāní ba hāmu bǐo yi, ká ba dó mí sǐa le Dónbeení yi, á le waminí wi ba yi, á wee bua míten sese làa bǐo le Dónbeení le mu koráa.

3

Ba kèrètìewa kuure ya-díwá

¹ Bǐo á í mǐ ì na mia á láayi wi: Nùpue na wi ò o wé o ya-dí 6a kèrètìewa kuure yi, wón wi ò o sá tonló na se. ² O ya-dí ko ò o zūn míten guaró à wékheró bǐo yí mǐ lëé yi. O ko ò o wé hāa yà-kéní bānso. O wárá ko à hā wé se, à wé o nùpue na bǐo bùenbúen ó o wee wé kāna, á ba nùpuwa wee kǒnbi. O mún ko ò o zūn ba nǐ-hāní guaró, à zūn ba nùpuwa kàránló. ³ O yí ko ò o wé ja-ju, o mún yí ko ò o wé nùpue na wa fio, bùeé. O sǐi ko le wé se, à wé o nùpue na yí wa bioní. O yí ko ò o sòobá dé mí sǐi le wárí yi. ⁴ O ko ò o dàń mí zíi nùpuwa bua, ò o zàwa wé jí a cőn, à wé kǒnbi o. ⁵ Ká a nùpue hǐa yí dà

mí kùrú zii nùpuua máa búa, ó o ò wé kaka à dàní n̄ bugaráa ba kérèt̄iewa kuure? ⁶ O ya-dí yí ko ò o wé nùpue na s̄iidéró o *Krista yi dín yí míana, béra a na o hía yí ydoní míten mu bío yi, à le Dónbeení síní a jnúhú làa bío le sínianáa o Satāni jnúhú bío síi. ⁷ O ko ò o wé o nùpue na wee búa míten sese à bía yínəní ba kérèt̄iewa wé kōnbí o o wén-tentewà bío yi, béra a na à bē-kohó bío yí m̄i lée wo yi, ò o Satāni hía yí yí o v̄i.

Ba kérèt̄iewa kuure ton-sáwá bío

⁸ Ba kérèt̄iewa kuure ton-sáwá ko à ba wé ba nùpuua na wee búa míten sese, à yí wé jiní jnun bānsowà. Ba yí ko ba wé ju ho *dívén dà mí níi wán, à sòobá dé mí sīi le wári càró yi. ⁹ Le Dónbeení tūiá poni bioní na le zéenía hā s̄iadéró le yi dāní yi á ba ko ba wé bē yi lè le yi na wee ce. ¹⁰ Hen ká mi le mi i lén nùpuua á à wé lè ba kérèt̄iewa kuure ton-sáwá à mi loń ba ká flaní mía ba yi, ká ba dà à sá ho tonló mu, à mi wāa búa bán. ¹¹ Ba hānání ko à ba búa míten sese, à yí wań hā n̄-jnùa. Ba ko ba wé ba nùpuua na bío búenbúen ba wee wé kāna, à láayi kēń mu bío búenbúen yi. ¹² Ba kérèt̄iewa kuure ton-sá ko à bān hāa wé yákéní, o ko ò o dàní mí zàwa lè míin zii nùpuua búa. ¹³ Ba kérèt̄iewa kuure ton-sáwá na tonló se bán á ba nùpuua wee kōnbí, á ba poní á à sén á à bioráa o Yeesu na ba dó mí sīa yi bío.

Mu bío zūnló na wa wee yi o Krista yi c̄ōn

¹⁴ I wee leéka à ī būen ū c̄ōn hen làa ciinú. Ee ká ī wee túa bío ká ¹⁵ béra a na ká ī míana bugaráa à ū pá zūní bío á ū bugaráa ūten ba kérèt̄iewa kuure yi. Dén kuure so lé ba kérèt̄iewa zī-jnúhú na bío

sã le Dónbeenï yi. Le kuure mu lé dño sã ho tuiá poni dñína làa bío á hã bòròbòròwa wé sínáa le zii dñí bío síi, lé lerén á ho tuiá poni mu dñ wán.
16 Le Dónbeenï bë-sàñkanii na le zéenía làa wen wa siadéró o Yeesu yi dñí yi bëntin lée bë-beenï.

O Krista

bueé wó a nùpue,
 á le Dónbeenï Hácíri vèenía wo zéenianáa le o bío bon.*

O o zéenía míten lè le Dónbeenï tonkarowà na ho wáayi.

O bío buera nən hã sñiwà búenbúen yi.

Ho dñmínjá yi á ba nùpua dó mí sia wo yi.

Le Dónbeenï ydonía wo á dó ho cùkú yi.

4

Le Dónbeenï bë-wénia búenbúen se

1 Le Dónbeenï Hácíri bía mu wérwéré le hen ká ho dñmínjá véró khii dñ á ba nùpua búi wáa à khí á múa dé mí sia le Dónbeenï yi. Ba à yèrémá khíi bë mu bìowa na wee khà ba nùpua vñiní yi, lè ba cínawa káránló yi. **2** Bán nùpua so wee ti bío wi ba yiwa yi ká ba füaa hã sabióni à vñinínáa ba nùpua. Ba bë-leékania yi, á ba yí zü bío se làa bío yí se múa hueeka mín yi. **3** Ba wee bío le mu yaamu yí se, á wee hè mu. Ba mún wee hè ba nùpua lè mu bë-dñína búi díró ká le Dónbeenï jñøn léra mu ho díró bío yi, bëra a na à bìa dó mí sia o *Krista yi, na zü ho tuiá poni wé dé le Dónbeenï bárákà díráa mu. **4** Bío le Dónbeenï léra búenbúen se, á wa ko wa wé tà mu yi à dé le bárákà mu bío yi. **5** Mu

* **3:16** Mi lorí Oroomusa vúahú 1.4

bon, le Dónbeení bióni lè ho floró lé bún wee wé à mu bío búenbúen ce le Dónbeení yahó.

O Yeesu Krista ton-sá tente

⁶ Bún bìowa so na kà búenbúen á ū kàrán lè 6a kérètiewa, bún ká fo màhá wáa à wé o Yeesu *Krista ton-sá tente na le Dónbeení bioní wee kàrán féeē ū siiidéró le yi bío yi, làa bío fo bòráá bío 6a kàránnna làa fo yi bío yi. ⁷ Hā wàhio na yí máa zéení mu bë-tente là a nùpue, hìa yí héhaa lè wa sìadéró le Dónbeení yi á ū pí bío. Bío fo ko à ū wé lè ho kení ūten làa bío á fo ò béráa le Dónbeení yi sese. ⁸ Bío fo ò kení lè ū sänía lée bío na dà fo wé è séení. Ee ká ho sòobá ūten à wé bë le Dónbeení yi sese bún cùnú wi bío búenbúen yi, lé bío á yìa bò le Dónbeení yi wón le dó mí jii le mí ì na le mukāní binbirí yi hā laà na kà wán, lè ho yíró na lua yi. ⁹ Le bióni na kà lée bióni na láayi wi á 6a nùpua ko 6a tà yi. ¹⁰ Mu bon, wa wee sá à lò be, à sòobá waten lé bío wa dó wa sìa wee lòoní bío le Dónbeení na wi féeē le mí ì wé. Le lé 6a nùpua búenbúen kānlo, sònku bìa dó mí sìa le yi. ¹¹ Bún lé bío á fo ko à ū bë hení à wé kàrán lè 6a nùpua.

Bío á fo ko ū búa lè ūten

¹² Yí díá le 6a zùań foń lè bío á fo lé o háyónza. Ee ká ū màhá búa ūten sese à bìa dó mí sìa le Dónbeení yi mi à bë yi: U bióni yi, ū wárá yi, bío á fo wa lè 6a nùpua yi, ū siiidéró yi lè ū sii na wee ce yi. ¹³ Wé sòobá ūten à kàrán le Dónbeení bioní vñahú à na 6a kérètiewa yi. Wé hení 6a sìa à kàrán 6a à paráa i buenló. ¹⁴ Le Dónbeení Hácíri hāmu na fo yú á ū yí wé làa bío le Dónbeení jí-cúa fëerowà bìa pâahú na á 6a kérètiewa kuure ya-díwá bò mí

níní ū wán. ¹⁵ Bío á ī zéenía làa fo búenbúen á ū wé sòobá ūten à wé wé. Na ūten búenbúen ho tonló mu yi à ba nùpuwa mi bío á fo wee varáa lè ū yahó. ¹⁶ Pa ūten bío fo wee buaráa ūten làa bío fo wee kárán lè ba nùpuwa dání yi. Fará dín à bë le Dónbeení yi mu búenbúen yi. Ká fo dàína wee wé làa bún bío, á ūnén ū bëere á à kání ūten á mún ñ kání bía wee jí ū bióní.

5

¹ Wé yí là hëerè làa ní-kínle. Fo wé le fo o zéení a, à ū wé mu lè le kɔnbii, à keń lè o lé mǐn maá. Ba yàrówá á ū wé zéení lè mǐn zàwa bío síi. ² Ba hă-kía ū zūń buaró à keń lè ba lé mǐn nuwà. Ba hă-yàrówá á ū wé zéení lè mǐn hínni bío síi, ká ū màhă wé mu lè hă yilera na se.

Ba mahăawa na wi ba kérétłewa kuure yi bío

³ Wé pa ba mahăawa bío, sɔ̄nkú bía nùpuwa na wee loń ba yi mía. ⁴ Ká mahăa zàwa tåá o mònmanía wi á ba ko ba zūń le barén lè bía ko à ba wé loń mí zì-júhú bío. Ká ba wee wé kà se ba wee wí bío á bàn nùwā lè bàn bùaaawa wó nòn ba yi khíina. Bún lé bío sí le Dónbeení yi. ⁵ Ká a mahăa na nùpue na à loń wo yi mía, ó o kará mí dòn, wón bío búenbúen ó o dó le Dónbeení nii yi. O wee fio le Dónbeení yi à bónbóní le le wisoni lè ho tñinàahú à máa khí. ⁶ Ká mahăa na bìn wee wé bío sí a yi, wón ka lè o húrun hárí ká a yílo wi lua. ⁷ Bún lé bío á ū hení na ba yi, bëra à na à wékheró bío yí mǐ lëé ba yi. ⁸ Ká a nùpue yí máa loń bía làa wo te mín yi, sɔ̄nkú bía bío sâ a yi binbirí, se bío ó o le mí dó mí sîi o *Krista yi ó o bínía móñ. O yàá sùnsùmána po yíla yí dó mí sîi wo yi.

9 O hää na lúlúio yú ho būará-tin lé yña ko ò o mī dé 6a mahääawa tñahü, o ko ò o wé o hää na yan le cüeküee. **10** O ko ò o wé hää na 6a nùpuwa wee kñnbí o wén-tentewà na kà bño yi: O buan mí zàwa sese, o tà á 6a nì-häní làara a wán, o seera bña bño sã le Dónbeení yi zení,* o séenía bña yú le lònbee lè mí sñiwà, hää wén-tentewà lè mí sñiwà cérèe ó o wó.

11 Ká 6a mahää-fia bán ū lén níi. Lé bño á pähahü na ká mu yaamu bño wi 6a yi, à 6a sia bño wéró wé à 6a bñiní a Krista món. **12** Ká 6a wó kà, se 6a júná sú lé bño á bño 6a dó mí jiní le mí máa ya á 6a yáara.

13 Hen ká fo mà 6a dó 6a mahääawa jii á 6a wé è héé è vará 6a nùpuwa jiní ká 6a máa sá dèe. Mu yàá máa kñja bñün yi mí dòn, 6a lé 6a dàn bñorowà, á wee kúee mí jiní hää tñiawà na bño yí ciran 6a yi. **14** Lé bñün bñuenbñuen bño yí á i wi à 6a mahää-fia à yaka à te mí zàwa wé loñ yi mí zñí yi, bëra a na à wa zúkúsa yí yí bñin-kora mñ leé wen. **15** I wee bño bñün lé bño á 6a bñui yàá dèenía yèrémáa bò a *Satâni yi. **16** Ká hää bñui na lé o kérètïe bñan temínlowà bñui lée mahääawa, ó orén lé yña ko ò o wé séení 6a, bëra a na à bán bño wñaa yí wé séró 6a kérètïe wa kuure wán. Bñün ká 6a mahääawa na séenilowà mía á 6a kérètïe wa kuure á à dñi wé è séení.

17 Ba kérètïe wa kuure ya-díwá na wee sá mí tonló sese á ko lè le kñnbii lè le séenii, sñnkú bña wee dé mí sòobéé le Dónbeení bñoni bueró yi à wé kárán 6a nùpuwa làa de. **18** Le Dónbeení bñoni vñahü á bño kà túara yi: «Hen ká a nàa wee và ho dñnló yi à ù yí ca a jii.»† Mu pá bñinía túara: «O

* **5:10** Hää zení seeró: Mu kúará le o tà liinía míten á sá nñn bña bño sã le Dónbeení yi. † **5:18** Mi loñ Ländá zéenilo vñahü (Deutéronome) 25.4

ton-sá ko lè mí sàánii.»‡ 19 Hen ká ɓa kèreñlewa kuure ya-dí ɓúi ó o ɓúi le o wó khon bío ɓúi bío yi à ū le bānso seéràsa nùwā jun tàá nùwā tīn keń, ká bún mía à ū yí tà mu. 20 Yìa wé wó khon à ū ve o à bioráa ɓa nùpuwa yio yi. Ká fo wee wé làa bùn á mu ù zǎní bìa ká á ɓa maa dé mítén hǎn wárá so yi.

21 Bío ká lé bío á i wee hení ì na fon le Dónbeení là a Yeesu Krista lè ɓa tonkarowà na ho wáayi yahó: Sòobá ūten à bë mu yi, à wé yí hueeka ɓa nùpuwa míi yi. 22 Wé yí zà ū sìi wán à bë ū níní nùpue wán déráa wo ho tonló yi ɓa kèreñlewa kuure yi ká fo yí zū bío ó o karáa sese. Yí leé o ɓúi bë-kora yi làa wo, le ūnén ū beere à wé o nùpue na wee ce le Dónbeení yahó.

23 Wé yí ju nu mu mí dòn, ká ū wé ju ho *dívén cínú ū píohó na wee vá túntún bío yi.

24 Ba nùpuwa ɓúi bë-kora na ɓa wee wé wee mi denkheen härí ká ɓa yàá dìn yí cítio ɓa. Ká ɓa ɓúi bán bén bío wee zúñ làa móñ. 25 Lé làa bùn sìi á hā wén-tentewà wee mináa wéréméré mu khoomu yi. Hā yí maa sà yi härí ká hā bío yí zúna fùa.

6

1 Bìa lé ɓa wobáaní ɓúenbúen ko ɓa wé kònbi mí núnásá, bèra a na à ɓa nùpuwa yí yáa le Dónbeení yèni, à mún yí bío yí khe ho kàránló na wa wee na dání yi. 2 Ká bìa júnásá dó mí sia o *Krista yi à ɓa yí leéka le bío ɓa lé bān zàwa ɓa siadéró bío yi á ɓa maa wé è kònbi ɓa. Ba yàá ko ɓa wíoka wé sá na ɓa yi lè mí sòobéé, lé bío á ɓa júnásá mu na ɓa wee sá na yi á dó mí sia le Dónbeení yi á ɓa wa ɓa.

‡ 5:18 Mi loń Luki vúahú 10.7

Búñ biòwa so á ū kàrán lè 6a nùpuwa à hení 6a sìa mu wéró yi.

Ho kàránló na bío yí bon lè le wári wanló bío

³ Ká a búi wee kàrán bë-vio na wi mí dòn làa búñ, á yí tà wa Núhúso Yeesu *Krista bioní binbirí yi, á mún yí tà bío wa wee kàrán lè 6a nùpuwa waten buaró dãní yi, ⁴ se wón bânsô wee yòoní miten, o yí zú harí dëe. Bío ò wa lee zía làa wâanii kânló. Búñ wee buen lè le yandee lè hâ zía lè hâ lantâa, lè hâ yile-kora. ⁵ Ba nùpuwa wé kán mín fëee lé bío 6a yilera yí se, làa bío 6a yí zú ho tuiá poni. Ba wee leéka le ká mí tà bò bío sì le Dónbeení yi á mí ì yí le wári. ⁶ Mu bon, le sìidéró le Dónbeení yi cùnú wi làa sòobéé ká bío fo yú á ū sìi wan bío yi. ⁷ Wa wee te ká wa dëe búi mía, ká wa khíi wee hí á wa mún máa búua dëe búi mía lénnáa. ⁸ Lé búñ ká wa yú bío wa à dí, á yú hâ sì-zinia se búñ á à yí wén. ⁹ Ká bìa wi à 6a wé ho nafdró bânsowà konloon bán wee dé míten mu bë-kora wéró yi, à keñ lòn nùpuwa na á dâdá vûn. Ba wa mu bío na júhú mía, na wee búoní a nùpue yi, à yáa wo búenbúenbúen. ¹⁰ Mu bon, le wári wanló á wee buen lè mu bío na yí se lè mí sìiwà. Ba nùpuwa búi khèra lè le Dónbeení, lé bío 6a sòobáa dó mí sìa le wári càró yi dà, á 6a lò bén wee be mu tá làa sòobéé.

Le zéenii na ó o Poole non o Timotee yi

¹¹ Ká ünén na dó ū sìi le Dónbeení yi, khèn làa búñ biòwa so búenbúen. Wíoka sòobá üten à wé wé bío térenna le Dónbeení yahó. Bua üten làa bío mu sínáa le Dónbeení yi. Wé dé ū sìi le yi fëee, à wañ 6a nùpuwa, à wé hí ū sìi à mún wé wayi. ¹² Wíoka dé sòobéé ū sìidéró o *Krista yi làa bío ó o

dásí wee déráa mí sòobéε à firáa hā fio bío síi, à ū yí le mukānī na máa vé. Lé būn bío yi á le vonnáa fo, á fo bía ū s̄lidéró le Dónbeenī yi bío wéréwéré ba seéràsa cèrèe yahó. ¹³ I wee hení bío kà á à na fon̄ le Dónbeenī yahó, lerén na wee na le mukānī mu bío búenbúen yi, i mún wee hení mu ù na fon̄ o Krista yahó, wón na mà ho tūiá wéréwéré o Pilaate yahó. ¹⁴ Wé bè bío á i bía nən fon̄ yi sese, wé mu le mu jii sí béra a na à nùpue yí dān m̄l wékheró bío leé fon̄ fúaa wa Núhúso Yeesu Krista khíi bínia buara. ¹⁵ O khíi buen ho pāahú na le Dónbeenī le mu ko yi: Lerén Dónbeenī na mu bè-tentewà lè mí s̄íwà wee lé cōn,

na dà mu bío búenbúen, á lé le Dónbeenī mí dòn. Le lé ba bá-zàwa búenbúen bée, á lé ba júnasa búenbúen Núhúso.

¹⁶ Lerén mí dòn lé dño wi féeε. Mu khoomu na le wi yi bān síi á nùpue yí dà máa suará yi.

Nùpue dñ̄n yí mən le, ó o būi mún yí dà máa mi le. Le ho cùkú lè ho pànká à bío s̄i le yi féeε. Amiina!

Ho nàfòrò bānsowà zéentí

¹⁷ Hení mu na ho nàfòrò bānsowà yi le ba wé yí yòoní míten, le ba yí dé mí s̄ia ho nàfòrò na yí máa mía yi, à leéka le ho dà à kānī ba mu bío búenbúen yi, ká ba dé mí s̄ia le Dónbeenī yi, dén na wee na mu bío búenbúen wēn à wa s̄ia wa bío yi. ¹⁸ Bío na ba yi le ba wé wé mu bè-tentewà, à wé wé mu cèrèe. Le ba wé hén mí níní à séení ba nùpuua. ¹⁹ Ká ba wee wé kà síi, se lée nàfòrò binbirí á ba wee bàrá sese ká lè míten à khíi yíráa le mukānī binbirí.

Le móndén zéentí

20 Tim̄tee, b̄lo le Dónbeen̄i kàràfáa foñ á ū wíoka pa b̄lo sese. Hā bín-conconwà làa h̄ia b̄lo b̄uí yí c̄éra le Dónbeen̄i yi à ū yí tà b̄lo. Mu b̄lo na ̄a wee ve làa b̄lo zūnló ká mu j̄oñ yí bon ̄an kàránló á ū mún yí tà b̄lo. **21** Búñ b̄lo zūnló so á ̄a b̄uí dō mí s̄ia yi lé búñ te b̄lo á ̄a bínianáa le Dónbeen̄i móñ. Le le Dónbeen̄i wé mí sãamu làa mia.

**Dónbeenì páaní fīnle vūahū
New Testament in Buamu (UV:box:Buamu)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Buamu

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Dec 2021
331a1641-e36a-5300-8cb1-c9476fce9bf